

**UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DEPARTAMENTUL ISTORIA ROMÂNILOR, ISTORIE UNIVERSALĂ
ȘI ARHEOLOGIE**

**Curriculum integrat al stagiilor de practică
Specialitatea Arheologie
Ciclul I, Licență**

**AUTOR:
Ion NICULIȚĂ
prof. univ., dr.hab.**

**APROBAT
La ședința Departamentului Istoria Românilor
Istoria Universală și Arheologie
din „ ____ ” _____ 2013
șef Departament
dr. hab., prof. univ. Ion EREMIA**

CHIȘINĂU 2013

I. PRELIMINARII

Arheologia ca știință ce se ocupă cu studierea apariției și evoluției societății omenești, bazându-se cu preponderență în procesul de cercetare pe sursele materiale – artefactele ce s-au păstrat în „arhiva universală” – Pământ. Straturile de sol în care se află rămășițele activității omului prezintă, de fapt, anumite perioade cultural-cronologice ce s-au perindat în decursul preistoriei, istoriei antice și medievale. Cercetările sistematice a diverselor obiective arheologice pun la dispoziția specialiștilor surse incontestabile, analiza cărora largesc considerabil orizontul cunoștințelor despre realitățile istorice a perioadei respective.

Materialele arheologice recuperate prin intermediul investigațiilor rămân pentru epocile, în care nu era cunoscut scrisul, principalele surse de informație în baza cărora este posibilă reconstituirea etapelor istorice.

Cercetările arheologice cât și reconstruirea anumitor aspecte din istoria comunităților umane, grație specificului lor, sunt posibile numai în baza utilizării adecvate a unui complex de metode de investigații.

Practica arheologică, pentru studenții anului I, efectuată în condiții de teren la cercetarea diverselor tipuri de monumente are scop de a forma și dezvolta competențe privind metodele de salvare și cercetare a monumentelor arheologice.

Studenții anului II de la specialitatea „Arheologie” participă la practica de specialitate, care la fel se desfășoară pe teren în cadrul cercetărilor arheologice.

Dat fiind faptul, că facultatea pregătește specialiști în domeniul istoriei, arheologiei, etnologiei și muzeografiei, dar și profesori de istorie, majoritatea cărora vor activa în mediul rural, cunoașterea metodelor de salvare și de cercetare preliminară a monumentelor arheologice devine o sarcină primordială în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare.

Practica arheologică se realizează de colaboratorii Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie și LCȘ „Tracologie”. Baza științifică de desfășurare a practicii arheologice o alcătuiesc prestigioasele monumente din zona s. Saharna – Rezina, din cursul Nistrului Mijlociu (Baza arheologică USM). În zona „Saharna” deja în decursul a mai multor ani se întreprind investigații arheologice, fiind cercetate trei așezări fortificate și două deschise. În decursul cercetărilor întreprinse au fost descoperite și arheologic valorificate un număr considerabil de artefacte și complexe din diferite perioade a mileniului I a. Chr. La dispoziția studenților sunt suficiente materiale și informații pe care ei trebuie să le valorifice pentru desfășurarea cu succes a practicii.

Studenții vor fi implicați în toate procesele și procedeele legate de specificul investigațiilor arheologice. Ei vor îndeplini funcțiile de: desenator, fotograf și conducător suplinitor de șantier, însușind astfel toate competențele necesare unui arheolog începător bine pregătit pentru cercetări de salvare.

II. COMPETENȚE:

Practica de inițiere

- Identificarea tipurilor de situri arheologice pe teren;
- Aplicarea metodelor necesare de salvare a siturilor arheologice supuse distrugerii naturale (eroziuni, alunecări de teren) sau factorilor antropici (construcții de drumuri, conducte de gaze sau apă, de edificii etc.), prin cercetări de salvare pe teren în sistem de urgență, anunțând instituțiile abilitate în cercetările arheologice (Agenția Națională Arheologică, Ministerul Culturii, USM, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘ a R.M., Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Comisia Națională Arheologică);
- Organizarea și efectuarea periegezelor de evidențiere și salvare a Patrimoniului Arheologic;
- Executarea cercetărilor arheologice la diverse tipuri de situri;
- Elaborarea documentației de șantier aplicând prevederile elaborate de Comisia Arheologică a Ministerului Culturii a R.M.;
- Prelucrarea camerală a artefactelor recuperate în procesul investigațiilor arheologice pe teren;
- Restaurarea și conservarea primară a vestigiilor arheologice descoperite;
- Depozitarea artefactelor recuperate.

Practica de specialitate

- Evidențierea, construcțiilor, complexelor, obiectivelor individuale etc., în timpul cercetărilor;
- Fixarea teren și pe planul de șantier a artefactelor arheologice cu ajutorul echipamentului specializat (receptoare GPS, stație totală sau nivelmetru optic);
- Elaborarea documentației șantierului arheologic în condiții de teren: planurile, profilele secțiunilor și complexelor, construcțiilor ridicate pe nivelul antic de călcare și adâncite în sol, raportului științific despre rezultatele investigațiilor arheologice întreprinse etc.
- Descrierea, catalogarea și inventarierea materialelor descoperite în conformitate cu însemnătatea lor în cercetarea arheologică;
- Aplicarea cunoștințelor în elaborarea criteriilor de clasificare și tipologizare a artefactelor arheologice descoperite;
- Aplicarea în practică a regulilor, metodelor și priceperilor de conducere a șantierului arheologic;

III. ADMINISTRAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

Nr /o	Tipul stagiului	Seme strul	Perioada	Nr. ore	Evaluarea		Responsabil
					Credite	Forma	
1.	Practica de inițiere	II	iunie - august	120	4	examen	Dr., hab., prof., univ., I. Niculiță
2.	Practica de specialitate	IV	iunie - august	120	4	examen	Dr., hab., prof., univ., I. Niculiță
3.	Practica de licență	VI	mai	240	8	susținere publică a tezei de licență	Ion Eremia dr.hab., prof. univ.

IV. DESCRIEREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

I. PRACTICA DE ÎNȚIERE ÎN ARHEOLOGIE

a. Obiectivele generale ale stagiului de practică

- aplicarea cunoștințelor teoretice din domeniul științei arheologice în cercetarea arheologică de teren;
- utilizarea terminologiei specifice arheologiei moderne;
- utilizarea metodelor interdisciplinare specifice cercetării de teren;
- determinarea tipurilor de cercetare arheologică: de teren și post procesare sau de laborator;
- clasificarea monumentelor și tipologia artefactelor arheologice;
- elaborarea fișelor de evidență a siturilor arheologice;
- dezvoltarea competențelor cognitive în valorificarea și promovarea monumentelor istorico-arheologice;

b. Obiectivele specifice ale stagiului de practică

- întocmirea unui carnet de șantier al sitului arheologic;
- identificarea metodelor de investigare și documentare al vestigiilor arheologice;
- întocmirea registrului de evidență al descoperirilor arheologice;
- acumularea informațiilor interdisciplinare suplimentare cu referire la situl arheologic (date oferite de arheologie spațială; prospecțiuni arheo-magnetice și geo-fizice; componente și aplicații GIS, date geologice etc);

c. Produsele activității studentului stagiar.

1. *Carnetul de șantier*

Carnetul de șantier – este o lucrare realizată independent de stagiar, care conține evidența zilnică a etapelor de cercetare desfășurate în teren.

Cerințele pentru elaborarea Carnetului de șantier:

- efectuarea zilnică a notițelor și desenelor cu creion simplu (textul – scris pe o singură parte a foii, desenele – pe verso);
- Caracterul explicit și ordonat al textului și desenelor;
- Anexarea planului săpăturii întocmit pe foaie milimetrică cu creionul simplu cu respectarea scărilor și a legendei;
- Anexarea datelor statistice privind materialului arheologic, organizate într-un tabel de tip matrice;

Grila de evaluare a Carnetului de șantier

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudine a întocmirii carnetului de șantier	Carnetul de teren este întocmit conform cerințelor tehnice, are un aspect îngrijit, notițele și desenele fiind adecvate obiectivelor cercetării. Este întocmit planul de șantier și materialul arheologic este reflectat în tabele statistice.	Carnetul este întocmit în linii majore corect, dar are un aspect neîngrijit, textul, desenele, planul milimetric și tabelele statistice fiind puțin explicite.	Carnetul nu este întocmit conform cerințelor tehnice, conținând neclarități în text, desene, planul de șantier și tabelul statistic.

II. PRACTICA DE SPECIALITATE ÎN ARHEOLOGIE

a) Obiectivele stagiului de practică

a. Obiectivele generale ale stagiului de practică

- Aprecierea momentelor organizatorice;
- Pregătirea condițiilor de activitate a practicii arheologice în câmp;
- Stabilirea obiectivelor arheologice;
- Elaborarea criteriilor de valorificare a obiectivelor arheologice;
- Sintetizarea principiilor metodologice în procesul de investigare a obiectivelor arheologice;
- Formarea competențelor necesare de investigație a obiectivelor arheologice;
- Stabilirea principalelor metode de cercetare a monumentelor arheologice;
- Contribuirea prin diverse metode practice la lărgirea orizontului de cunoaștere a procedeelelor de studii și cultivarea pasiunii pentru cercetările arheologice.

b. Obiectivele specifice ale stagiului de practică

- întocmirea unui carnet de șantier al sitului arheologic;
- identificarea metodelor de investigare și documentare al vestigiilor arheologice;
- întocmirea registrului de evidență al descoperirilor arheologice;
- acumularea informațiilor interdisciplinare suplimentare cu referire la situl arheologic (date oferite de arheologie spațială; prospecțiuni arheo-magnetice și geo-fizice; componente și aplicații GIS, date geologice etc);
- sistematizarea informațiilor arheologice;
- întocmirea catalogului monumentelor arheologice și bibliografiei temei cercetate;
- elaborarea Raportului cercetărilor arheologice de teren.

c. Produsele activității studentului stagiar.

1. *Carnetul de șantier*

2. *Raportul preliminar privind cercetarea arheologică de teren*

Carnetul de șantier – este o lucrare realizată independent de stagiar, care conține evidența zilnică a etapelor de cercetare desfășurate în teren.

Cerințele pentru elaborarea Carnetului de șantier:

- efectuarea zilnică a notițelor și desenelor cu creion simplu (textul – scris pe o singură parte a foii, desenele – pe verso);
- Caracterul explicit și ordonat al textului și desenelor;
- Anexarea planului săpăturii întocmit pe foaie milimetrică cu creionul simplu cu respectarea scărilor și a legendei;
- Anexarea datelor statistice privind materialului arheologic, organizate într-un tabel de tip matrice;

Grila de evaluare a Carnetului de șantier

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii carnetului de șantier	Carnetul de teren este întocmit conform cerințelor tehnice, are un aspect îngrijit, notițele și desenele fiind adecvate obiectivelor cercetării. Este întocmit planul de șantier și materialul arheologic este reflectat în tabele statistice.	Carnetul este întocmit în linii majore corect, dar are un aspect neîngrijit, textul, desenele, planul milimetric și tabelele statistice fiind puțin explicite.	Carnetul nu este întocmit conform cerințelor tehnice, conținând neclarități în text, desene, planul de șantier și tabelul statistic.

Raport preliminar privind cercetarea de teren – lucrare individual elaborată de studentul stagiar, în care se efectuează o analiză sistematică a rezultatelor cercetărilor arheologice de teren. Raportul reprezintă documentul primar, care se înregistrează și se păstrează în cadrul Departamentului și Laboratorului.

Cerințele pentru elaborarea Raportului:

- Structurarea și sistematizarea logică a informațiilor;
- Limbajul specializat și coerent;
- Argumentarea scopului cercetării și descrierea metodelor utilizate;
- Autenticitatea și rigurozitatea informațiilor analizate în Raport;
- Selectarea informațiilor relevante și complimentare;
- Aspectul ordonat al Raportului.
- Aspectul grafic satisfăcător al ilustrațiilor și anexelor.
- descrierea detaliată a nivelelor/straturilor cercetate;
- Toate planurile și profilele sunt îndeplinite în scara 1:40, sau 1:20.
- Sistematizarea artefactelor descoperite pentru a fi descrise catalogate și predate în colecțiile respective.

Structura Raportului:

- Pagina de titlu;
- Introducere: scopul, obiectivele și istoricul cercetării monumentului, descrierea succintă al metodicii cercetărilor arheologice;
- Amplasarea geo-topografică și caracteristica stratigrafică a sitului;
- Descrierea secțiunilor arheologice cercetate;
- Descrierea materialului arheologic pe straturile de excavare și evidența stratigrafiei orizontale;
- Descrierea complexelor arheologice și a inventarului arheologic descoperit;
- Concluzii: concluzii finale, dificultățile și oportunitățile întâmpinate, recomandări pentru cercetarea și promovarea patrimoniului arheologic imobil și mobil;
- Catalogul descoperirilor individuale;
- Lista ilustrațiilor.
- Anexa: figuri, fotografii, planuri și schițe topografice, orto-fotoplanuri, tabele statistice.
- Bibliografie.

Grila de evaluare a Raportului preliminar privind cercetările arheologice de teren

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii Raportului	Raportul este întocmit în conformitate cu cerințele de rigoare, respectând structura unui raport arheologic.	Raportul respectă cerințele descriptive, dar cu abateri la nivelul structurii.	Raportul conține erori de structură și nu respectă cerințele elaborate.
Autenticitatea și sistematizarea informației primare	Informațiile utilizate de autor sunt autentice, rezultat al muncii de teren și sunt sistematizate în conformitate cu necesitățile cercetării.	Informațiile analizate sunt autentice, dar nu sunt sistematizate.	Majoritatea informațiilor nu sunt autentice, rupte din context și nesistematizate.
Corectitudinea utilizării aparatului științific	Aparatul științific este realizat corect, toate referințele la analogii și literatură sunt adecvate.	Aparatul științific este realizat corect, dar cu multiple neclarități în referința la surse.	Aparatul științific este realizat superficial sau lipsește.
Expunerea logică și profunzimea analizei materialului arheologic	Raportul conține o analiză profundă și logică a materialului supus sintezei.	Expunerea materialului conține unele inconveniențe logice și pe alocuri este superficială.	Expunerea nu prezintă o succesiune logică, iar analiza lipsește, fiind prezentate doar informațiile brute fără sistematizare.
Aspectul grafic al Raportului	Raportul are un aspect îngrijit, atât la nivelul textului, cât și a ilustrațiilor (anexelor).	Raportul conține unele greșeli, corectări.	Raportul are un aspect neîngrijit.
Relevanța concluziilor	Concluziile sunt relevante la subiectul cercetării și răspund obiectivelor cercetării.	Concluziile se conformează temei, dar lipsește legătura cu obiectivele.	Concluziile sunt superficiale și irelevante.

3) PRACTICA DE LICENȚĂ

a) Obiectivele stagiului de practică

- Argumentarea importanței sociale și științifice a investigațiilor în domeniul științei istorice;
- Identificarea teoriilor, conceptelor cercetărilor științifice în domeniul științei istorice;
- Argumentarea demersului investigațional;
- Definirea problemei de cercetare;
- Selectarea surselor bibliografice necesare pentru elaborarea cadrului teoretic al lucrării;
- Analiza literaturii științifice la tema propusă pentru cercetare;
- Elaborarea proiectului cercetării științifice;
- Elaborarea aparatului științific al cercetării: obiectul, scopul, ipoteza și obiectivele cercetării, baza metodologică a cercetării, valoarea teoretică și aplicativă a lucrării;
- Selectarea metodelor relevante tipului de cercetare;

- Redactarea conținutului lucrării științifice respectând cerințele de rigoare;
- Argumentarea corectitudinii concluziilor efectuate și a rezultatelor obținute;
- Respectarea normelor etice și cerințelor științifice în realizarea și prezentarea rezultatelor cercetării științifice.

b) Produsele activității studentului stagiar

În cadrul practicii de licență studentul realizează cercetarea cu caracter teoretic și/sau aplicativ, stabilind eventual problema cercetării, frecventează consultațiile conducătorului științific, prezintă rezultatele activității de cercetare conform graficului stabilit în comun.

Teza de licență

Cerințe pentru elaborarea agendei:

- Corespunderea tezei de licență cu domeniul cercetării istorice;
- Corelarea dintre tema/conținutul tezei de licență și cerințele, necesitățile societății;
- Prezentarea materialului în capitole;
- Identificarea adecvată a metodologiei cercetării;
- Corectitudinea datelor cercetării;
- Prezentarea datelor cercetării complet (analiză, interpretare, argumentare logică);
- Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului;
- Evidențierea noutății teoretice a cercetării;
- Expunerea și argumentarea concluziilor;
- Prezentarea în formulă cât mai completă a surselor și a referințelor bibliografice;
- Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului tezei de licență;
- Corectitudinea perfectării aspectului grafic al tezei

Grila de evaluare a tezei de licență:

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Gradul corespunderii tezei specialității Istoria	Teza corespunde completa-mente specialității Istoria	Teza corespunde în mare parte specialității Istoria	Teza corespunde parțial specialității Istoria	Teza nu corespunde specialității Istoria
Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde esenței materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde esenței materialului lucrării
Actualitatea temei	Tema tezei corelează total-mente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționare	Materialul	Materialul	Materialul	Materialul

a conținuturilor tezei	prezentat în capitole este total echilibrat	prezentat în capitole este suficient echilibrat	prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	prezentat în capitole este total dezechilibrat
Metodologia cercetării	Metodologia cercetării este relevantă	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este ne-adecvată
Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ ipotezelor	Argumentarea foarte bună	Argumentare bună	Argumentare parțială	Argumentare insuficientă
Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului este bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului la general, fără aspecte concrete	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului insuficientă
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse / referințe de valoare	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse / referințe de valoare
Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Corectitudinea tehnoredactării	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri ne-substanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

GHID METODIC PENTRU PERFECTAREA TEZELOR DE LICENȚĂ

Teza de licență este un raport oficial prezentat în formă scrisă, elaborat prin activitate de cercetare independentă, care reprezintă condiție obligatorie pentru acordarea unei calificări.

Teza de licență reprezintă o lucrare de sinteză executată în baza cunoștințelor și capacităților acumulate de student în perioada studiilor, cunoștințelor teoretice precum și a abilităților practice obținute la disciplinele fundamentale și cele de specialitate, a activității de cercetare științifică efectuată în cadrul cercurilor științifice etc.

Conform planului de învățământ elaborarea tezei de licență este precedată de un stagiul de practică, care are drept scop consolidarea competențelor obținute pe parcursul studiilor de licență și selectarea bazei informaționale, experimentarea ipotezelor științifice necesare pentru elaborarea tezei de licență.

ALEGEREA ȘI APROBAREA TEMEI TEZEI DE LICENȚĂ

Tematica tezelor de licență se elaborează de catedrele de profil și se aprobă de Consiliul Facultății. Tematica aprobată se comunică studenților cel târziu la finele penultimului an de studii și, concomitent, se plasează pe pagina web a facultății. Tematica tezelor se reactualizează anual. Temele tezelor de licență trebuie să acopere integral aria domeniului general de studiu, să vizeze domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, să conțină probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.

Candidații **selectează tema** pentru teza de licență din lista propusă de catedra de profil, de regulă, la finele anului de studiu precedent, dar nu mai târziu de prima lună a anului terminal de studii. În dependență de interesul științific al studentului, tema concretă a tezei de licență poate fi redactată cu acordul conducătorului științific de teză, fiind aprobată de către catedra de profil și consiliul facultății. În vederea aprobării temei, studentul prezintă șefului departamentului o cerere (vezi Anexa), în care se indică tema tezei de licență și conducătorul științific. După aprobare, tematica tezelor se va plasa pe pagina WEB a facultății.

Studentul poate solicita **schimbarea temei tezei** o singură dată în timpul studiilor de licență, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea tezei. Schimbarea temei se aprobă de către catedra de profil, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor.

Cerințele specifice pentru elaborarea și susținerea tezei de licență se stabilesc de către catedra de profil. În funcție de domeniul/programul de studiu, teza de licență poate fi prezentată sub alte forme acceptate.

ACTIVITATEA STUDENTULUI PRIVIND REALIZAREA TEZEI DE LICENȚĂ

După aprobarea temei tezei și desemnarea conducătorului științific începe procesul de elaborare a tezei de licență, care include următoarele etape de bază:

- *Studierea surselor bibliografice conform tezei alese.* Analizând literatura, studentul urmează să selecteze informațiile care se înscriu în tema de cercetare și să le structureze logic. Adăugător, este necesar să se aleagă informația necesară pentru alcătuirea ulterioară a bibliografiei: numele și prenumele autorului, denumirea sursei, locul editării, editura, anul de ediție, paginile de unde s-a colectat informația, etc.
- *Elaborarea planului provizoriu al tezei și întocmirea Graficului calendaristic de executare a tezei de licență (Anexa).* Planul se elaborează sub egida conducătorului științific, ulterior, o dată cu documentarea detaliată la tema respectivă, se va întocmi planul definitiv. Graficul calendaristic de executare a tezei de licență se prezintă spre aprobarea șefului departamentului și se anexează la varianta finală a tezei;
- *Culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor cu caracter public (realizarea demersului experimental);*
- *Pregătirea părții textuale a tezei, elaborarea capitolelor;*
- *Prezentarea tezei de licență conducătorului științific înainte de copertare, pentru ca acesta să aibă posibilitatea să facă observațiile ce impun completări și/sau modificări ce ar îmbunătăți calitatea tezei;*
- *Imprimarea și copertarea unui exemplar al tezei de licență;*
- *Depunererea la departament, în termenul prestabilit, a unui exemplar al tezei de licență, precum și versiunea format electronic al acesteia*

Studentul, în calitate de autor, este singurul răspunzător pentru exactitatea și veridicitatea tuturor datelor prezentate în lucrare.

CONDUCĂTORUL ȘTIINȚIFIC AL TEZEI DE LICENȚĂ

Pentru dirijarea activităților de elaborare a tezei de licență catedra confirmă un **conducător de teză**. Conducător al tezei de licență poate fi un cadru didactic care deține titlu științific și științifico-didactic, sau cercetători științifici de înaltă calificare din instituțiile de cercetare-proiectare și specialiști practicieni din economia națională. Conducătorul științific al tezei de licență are următoarele obligații:

- coordonează elaborarea planului tezei de licență/master;
- consultă studentul ori de câte ori acesta solicită, în orele de serviciu;

• *apreciază calitatea* conținutului capitolelor elaborate și face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare, dacă este cazul;

• *evaluează* periodic stadiul îndeplinirii obiectivelor de etapă;

• *analizează* conținutul integral și forma finală a tezei, întocmind în baza variantei finale a tezei „Avizul asupra tezei de licență”.

În caz de plagiat, conducătorul științific va consemna acest fapt în avizul său și va propune neadmiterea tezei de licență la susținere.

CONȚINUTUL TEZEI DE LICENȚĂ

Teza de licență conține următoarele elemente:

	Denumirea elementului	Volum, pagini, format A4, font 12, interval 1,5 (științe socio-umanistice)
1.	Foaie de titlu (Anexa 1)	1 pag.
2.	Cuprins (Anexa 2)	1 pag.
3.	Lista abrevierilor	1 pag.
4.	Introducere	6-12
	a. actualitatea și importanța temei;	
	b. scopul și obiectivele propuse în teză;	
	c. gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu)	
	d. suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare)	
	e. cuvintele-cheie ale tezei;	
5.	Conținutul propriu-zis al lucrării (teza conține 2 sau 3 capitole)	
6.	I. Titlul (<i>fundamentare teoretică, analiză, sinteze, etc.</i>)	10-20
	1.1	
	1.2	
	1.3	
	II. Titlul (<i>aplicare, rezultate cercetări, studii de caz, etc.</i>)	10-22
	2.1.	
	2.2	
	2.3	
7.	Concluzii și recomandări	1-3

8.	Total pagini	30-60
9.	Bibliografie	până la 7 pagini
10.	Anexe	nu mai mult de 2/3 din conținutul lucrării

1. Foaiă de titlu

Foaiă de titlu se perfectează conform *Anexei 4*. În caz dacă teza este scrisă în altă limbă decât limba română, se vor perfecta două foi de titlu, prima fiind în limba română.

2. Adnotare

În adnotare se prezintă numele de familie, prenumele autorului, titlul tezei, localitatea, anul perfectării tezei, structura tezei (de exemplu, introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 50 titluri, 4 anexe, 90 pagini de text de bază (până la Bibliografie), 7 figuri, 1 tabel), cuvintele-cheie (până la 10 cuvinte, într-un rând separat). Se descriu următoarele compartimente: scopul și obiectivele cercetării, valoarea teoretică și valoarea aplicativă a cercetării. Adnotarea se prezintă în 2 limbi: una română și cealaltă în una din limbile de circulație internațională (rusă/engleză/franceză) fiecare fiind prezentată pe o singură pagină a foi.

3. Introducere

Se descrie actualitatea și importanța problemei abordate, se argumentează motivul alegerii temei de cercetare (ca premise obiective și/sau subiective prin care studentul justifică tema aleasă); se indică scopul, ipoteza și obiectivele cercetării, metodele de cercetare, se definesc conceptele esențiale și mai puțin uzuale, se menționează importanța teoretică și valoarea aplicativă a cercetării, baza experimentală a cercetării, și se realizează un sumar al compartimentelor tezei.

COMPARTIMENTELE DE BAZĂ ALE TEZEI DE LICENȚĂ

Corpul lucrării reprezintă partea cea mai importantă a tezei și este riguros structurată pe unități de text: compartimente, paragrafe, în funcție de specificul acesteia. Teza de licență poate fi divizată în două (trei) compartimente, în care autorul tratează problema de cercetare, descrie ipoteza de lucru în raport cu metodologiile aplicate, polemica științifică cu privire la problema de cercetare, prezintă și analizează datele, studiul experimental/bibliografic, expune rezultatele obținute, pozițiile personale și formulează concluzii, recomandări și opinii proprii.

Fiecare capitol al tezei se finalizează cu concluzii

Concluzii

În compartimentul se prezintă rezumatul rezultatelor obținute și valoarea elaborărilor propuse, se menționează modalitățile de realizare a obiectivelor formulate în introducere și se expun opiniile și contribuția personală în studierea și elucidarea problemei abordate.

Bibliografie

Bibliografia este un compartiment obligatoriu al tezei și se perfectează în conformitate cu standardele în vigoare. În lista bibliografică se inserează doar lucrările consultate. Nu se admite indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografiei. Bibliografia trebuie să conțină între 20-30 titluri (pentru o teză de licență) și 30-50 (pentru o teză de master).

Bibliografia se redactează în ordinea alfabetică a numelor autorilor, iar în lipsa menționării lor, în ordinea alfabetică a titlurilor. Sursele bibliografice se divizează conform limbii în care a fost redactată lucrarea (română, rusă, engleză etc.), cu păstrarea numerotării unice. Perfectarea bibliografiei se realizează conform standardelor acceptate (Anexa 4)

Referințe bibliografice

Autorul tezei este obligat să facă în textul lucrării referințe la sursele utilizate în elaborarea lucrării. Referințele se numerotează prin cifre și se prezintă fie în subsolul fiecărei pagini, fie se indică numărul de ordine al lucrării din bibliografie și pagina respectivă (conform standardului, în paranteze pătrate).

În cazul în care referințele se prezintă în subsolul fiecărei pagini, se redactează după cum urmează:

Courtois S. Cartea neagra a comunismului. București: Humanitas, 1998, p.81-82.

Dacă se repetă imediat: *Ibidem, p.85.*

Dacă se repetă pe altă pagină din lucrare: *Courtois S. Cartea neagra..., p.91.*

În cazul în care referințele se prezintă în corpul textului în paranteze pătrate se redactează după cum urmează: [34, p. 222] - în care prima cifra, în exemplul dat 34, indică numărul sursei la care se face referință din lista bibliografică, iar a doua (p. 222) - indică pagina.

EXIGENȚE PRIVIND TEHNOREDACTAREA TEZEI DE LICENȚĂ

Redactarea tezei de licență trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- Teza se editează computerizat pe hârtie albă, format A4, pe o singură parte a foii.
- Teza de licență se perfectează folosindu-se fontul **Times New Roman** cu dimensiunea de 12 pt. Spațiul între rânduri este de 1,5 intervale. Textul se nivelează după ambele câmpuri laterale.
- Paginile tezei au următorul câmp: în stânga - 30 mm, sus - 25 mm, în dreapta - 15 mm, jos - 25 mm.
- Titlul capitolelor sunt scrise cu litere majuscule (font 12 pt., bold, centrat), a paragrafelor — cu litere mici, în afară de prima literă (font 14 pt., bold, centrat). După denumirea capitolului sau a

paragrafului nu se pune punct. Capitolele se numerotează prin cifre romane, iar paragrafele cu cele arabe.

- Fiecare capitol începe din pagină nouă, paragrafele urmează succesiv. Sublinierea titlurilor nu se admite.
- Toate tabelele, figurile (desene, diagrame etc.) se numerotează, indicându-se numărul capitolului și numărul de ordine a acestuia. De exemplu, Tabelul 1.2 (tabelul doi din capitolul întâi). Denumirea tabelului se amplasează de asupra tabelului, iar a figurii - sub figură.
- Toate paginile tezei se numerotează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică pe câmpul din dreapta paginii jos.
- În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii romane (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).
- Semnele de punctuație (".", "?", "!") sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu.
- Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor.
- În teză nu se admit însemnări, corecții, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc.
- Se pot utiliza note de subsol pentru a oferi explicații pentru diferiți termeni, figuri, clasificări, anexe care nu apar în textul lucrării.
- Caracterul literelor: *cursivul/italic* se folosește pentru cuvintele de origine străină, titluri de cărți sau periodice, un cuvânt sau un pasaj care merită a fi pus în evidență, **aldinul/bold** se folosește pentru titlurile capitolelor și subcapitolelor, evidențierea propozițiilor sau frazelor ce trebuiesc memorate.
- Imprimarea tezei pe hârtie trebuie să fie calitativă. Literele, semnele, formulele, figurile trebuie să aibă aceeași intensitate pe parcursul rândului, paginii, lucrării în ansamblu, iar indicii formulelor trebuie să fie lizibili. Se recomandă a tipări teza la imprimantă laser.
- Teza se leagă prin copertare (copertă euro) și se prezintă la catedra de profil.

PROCEDURA DE ADMITERE LA SUSȚINEREA PUBLICĂ A TEZEI DE LICENȚĂ

Presuștinerea tezelor. În termenele indicate în calendarul academic al USM și conform orarului elaborat de catedra de profil, studentul prezintă teza de licență, finisată în proporție de minimum 70 la sută pentru presuștinere. Dacă proiectul tezei prezentat de student la presuștinere corespunde rigorilor, Catedra de profil recomandă teza și admite studentul la susținerea publică, ținând cont de obiectiile și recomandările specialiștilor în domeniu.

În cazul în care proiectul de teză nu corespunde rigorilor, Catedra stabilește un termen nou pentru presusținere repetată. Dacă studentul nu definitivat proiectul de teză de licență nici pentru a doua presusținere, teza nu este admisă spre susținerea publică.

Teza în formă definitivă, semnată de student, cu avizul pozitiv al conducătorului științific și al șefului de catedră se prezintă la catedra pentru admiterea la examenul de licență cu cel puțin o lună înainte de începerea examenului de licență.

Pentru susținerea publică la teza de licență se anexează avizul conducătorului tezei (Anexa 7). Recenzenții se aprobă la ședința departamentului dintre specialiștii care activează în cadrul altor catedre sau în cadrul altor instituții de învățământ și de cercetări științifice.

Recomandări privind susținerea tezei

Tezele admise spre susținere se susțin public în fața Comisiei pentru examenul de licență, aprobată prin ordinul rectorului USM, a conducătorului științific, colegilor și a altor persoane. Orarul susținerii tezelor se va da publicității pe paginile WEB ale facultății/USM.

Studentului i se oferă 10 - 15 min. pentru prezentarea tezei (se pot utiliza și mijloace tehnice). Pentru eficientizarea procedurii de susținere a tezei, studentului se recomandă să elaboreze un raport care să conțină date cu privire la:

- tema tezei și actualitatea ei;
- scopul și obiectivele;
- baza științifico-metodologică;
- rezultatele cercetării (date concrete);
- contribuția proprie;
- încheiere.

După prezentarea raportului, studentul răspunde la întrebările membrilor Comisiei pentru examenul de licență și a altor asistenți. Procedura de susținere include, de asemenea, luările de cuvânt ale conducătorului științific, ale recenzentului (în lipsa acestora, se admite citirea avizelor respective de către un membru al Comisiei pentru examenul de licență), întrebări către autor, discuție, la care pot participa toți cei prezenți.

Rezultatele susținerii lucrării se comunică studenților în aceeași zi, după ședința Comisiei pentru examenul de licență.

Decizia asupra notei de la susținerea tezei de licență se ia la ședința închisă a Comisiei pentru examenul de licență prin vot deschis sau secret, cu o simplă majoritate de voturi. În cazurile când voturile se împart egal, votul Președintelui Comisiei este decisiv.

Hotărârea Comisiei pentru examenul de licență este definitivă și nu poate fi revăzută.

Comisia pentru examenul de licență are dreptul de a recomanda pentru publicare cele mai valoroase lucrări, în primul rând, cele originale, bazate pe un material experimental și surse inedite, care conțin recomandări și propuneri importante de ordin teoretic și practic.

Evaluarea tezei

Teza de licență evaluează competențele absolvenților de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințele teoretice în procesul de elaborare a unor soluții practice specifice domeniului de formare profesională sau de realizare a studiilor de caz.

În procesul evaluării și susținerii, tezele de licență vor fi apreciate după următoarele criterii:

1. Gradul corespunderii tezei specialității solicitate
2. Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării
3. Actualitatea temei
4. Proportionarea conținuturilor tezei
5. Metodologia cercetării
6. Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ipotezelor
7. Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului
8. Expunerea și argumentarea concluziilor
9. Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice
10. Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului
11. Corectitudinea tehnoredactării
12. Perfectarea generală a tezei
13. alte criterii stabilite de catedra de profil.

Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de catedra de profil, ținând cont de Grila de evaluare a tezei de licență (Anexa 8)

Nota finală se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către fiecare dintre membrii comisiei. Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la „1” la „10”, conform scalei de notare, calificativul de promovare fiind nota „5”. (Anexa 9)

Studentul are dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în termen de 24 de ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor de licență.

În cazul în care studentul nu a susținut teza de licență în sesiunea stabilită sau nu s-a prezentat la susținerea tezei, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii ani, cu

suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție. La a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență.

Model de cerere privind confirmarea temei tezei de licență și a conducătorului științific

**șefului Departamentului Istoria
Românilor Universală și Arheologie
doctor habilitat, profesor universitar
Ion Eremia**

Subsemnatul (a), _____, student/ă în anul III (IV), Specialitatea
Istorie (Arheologie) solicit aprobarea temei tezei de licență _____

Solicit în calitate de coordonator științific _____

Semnătura studentului _____

Data _____

Semnătura conducătorului științific _____

Graficul calendaristic de realizare a tezei de licență

Tema tezei de licență _____

Etapele realizării tezei de licență

Nr. d/o	Etapa	Termen de realizare	Viza de executare
1.	Documentarea științifică		
2.	Aprobarea planului de cercetare		
3.	Elaborarea proiectului de cercetare		
4.	Selectarea metodelor de cercetare		
5.	Elaborarea și prezentarea Capitolului I		
6.	Elaborarea și prezentarea Capitolului II		
7.	Prezentarea variantei inițiale a tezei pentru susținerea preventivă		
8.	Prezentarea variantei finale a tezei de licență		
9.	Prezentarea tezei de licență la departament		
10.	Susținerea publică a tezei de licență		

Student _____

Coordonator științific _____

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA (font 14, Bold, centered)

FACULTATEA (font 14, Bold, centered)

DEPARTAMENTUL ISTORIA ROMÂNILOR, UNIVERSALĂ

ȘI ARHEOLOGIE

NUMELE DE FAMILIE, PRENUMELE AUTORULUI (font 14, Bold, centered)

TITLUL TEZEI (font 16, Bold, centered)

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII (font 14, Bold, centered)

Teză de licență

Sef Departament _____
(semnătura)

Conducător științific: _____ **Numele, prenumele, gradul științific**
(semnătura)

Autorul: _____
(semnătura)

CHIȘINĂU-2013

CUPRINS

Lista abrevierilor

Adnotare (în limbile română și rusă/engleză/franceză).....

Introducere.....

I. Titlul Compartimentului I.....

1.1 denumirile paragrafului.....

1.2 denumirile paragrafului.....

1.3 denumirile paragrafului.....

II. Situația actuală privind nivelul formării competențelor

investigaționale la studenți.....

2.1 denumirile paragrafului.....

2.2 denumirile paragrafului.....

2.3 denumirile paragrafului.....

Compartiment III. Strategii pedagogice de formare a competenței investigaționale la studenți.....

3.1 denumirile paragrafului.....

3.2 denumirile paragrafului.....

3.3 denumirile paragrafului.....

Concluzii și recomandări.....

Bibliografie.....

Anexe.....

ANEXA 6. Redactarea bibliografiei

În bibliografie se includ lucrările utilizate în teză cu referințele respective în text.

Exemple de publicații tipărite:

Carte cu un autor

1. Soulet J-F. Istoria comparată a statelor comuniste, București: Polirom, 1998.
2. Тихомиров В.Д. Корейская проблема и международные факторы (1945 - начало 80-х годов). Москва: Вост. Литературы. 1998.
3. Morozova, Irina. *Socialist Revolutions in Asia: The Social History of Mongolia in the Twentieth Century*. – London and New York: Routledge. 2009.

Carte cu mai mult de trei autori

1. Stan N. ș. a. Tratat de legumicultură. București: Timpul, 2004.

Articole, studii

1. Tomuleț Valentin. *Burghezia basarabeană în epoca modernă (clasificarea, caracteristica, evoluția)*. – În: Tyragetia. Istorie. Muzeologie. Anuarul Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Serie nouă. Vol. VI (XXI), nr. 2.– Chișinău, 2012, p. 29-51
2. Петрова М.А. *Дневник одного путешествия: австрийский император Иосиф II о России 1780 года* // Россия и Европа: Дипломатия и культура. М.: Наука, 2004. Вып. 3. С. 138-158.
3. Westad, O. A. *Rivals and Allies: Stalin, Mao, and the Chinese Civil War, January 1949*. // CWIHP Bulletin 6/7, Winter 1995, p. 7, 27-28

Alte surse

1. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova. nr. 259-xv din 15 iulie 2004. în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 30.07.2004, nr.125-129 (1479-1483).
2. Anuarul statistic al Republicii Moldova. Chișinău, 2005.
3. Chairman Mao Talks to the People: Talks and Letters. 1956-1971. New York: Pantheon Books, 1974.

Resurse internet

1. Zubok Vladislav M. The Khrushchev - Mao Conversations, 31 July - 3 August 1958 and 2 October 1959. In: CWIHP Bulletin 12/13, Fall/Winter 2001, p. 244-272. http://www.wilsoncenter.org/topics/pubs/New_Ev_CWAsia.pdf (vizitat 15.03.2008)

ANEXA 7. Avizul conducătorului științific la teza de licență

Facultatea, domeniul de formare profesională, specialitatea și grupa academică

AVIZ

la teza de licență cu tema

elaborată de studentul/a

conducător de teză de licență

I. Forma lucrării

1. **Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele gramaticale în vigoare și referințele**

-
-
-
-
2. **Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut, încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)**

II. Conținutul lucrării

1. **Gradul de argumentare a actualității temei**

-
-
-
-
2. **Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.)**

3. **Calitatea cercetării efectuate**

4. **Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei**

III. **Gradul de responsabilitate și atitudinea studentului**

IV. **Concluzii**

V. **Decizia**

Semnătura _____

Data _____

ANEXA 8. Grila de evaluare a tezei de licență

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Gradul corespunderii tezei specialității solicitate	Teza corespunde completamente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde esenței materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde esenței materialului lucrării
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționarea conținuturilor tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat
Metodologia cercetării	Metodologia cercetării este relevantă	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este neadecvată
Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ipotezelor	Argumentare foarte bună	Argumentare bună	Argumentare parțială	Argumentare insuficientă
Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului este bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului la general, fără aspecte concrete	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului insuficientă
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse / referințe de valoare	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse/ referințe de valoare
Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Corectitudinea tehnoredactării	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu)

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, de regulă, fără zecimale.

1. Nota 10 sau „excelent” (echivalent ECTS – A) este acordată pentru demonstrarea profundă și remarcabilă a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, creativitate și aptitudini în aplicarea competențelor dobândite, lucrul independent considerabil și cunoaștere versată a literaturii din domeniul respectiv. Studentul a însușit 91 – 100% din materialul inclus în curriculum/programa analitică a unității de cursul/modulului.

2. Nota 9 sau „foarte bine” (echivalent ECTS – B) este acordată pentru o demonstrare foarte bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități foarte bune în aplicarea competențelor dobândite cu câteva erori neesențiale. Studentul a însușit 81 – 90% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de curs/modulului.

3. Nota 8 sau „bine” (echivalent ECTS – C) este acordată pentru demonstrarea bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități bune în aplicarea finalităților de studiu cu o anumită lipsă de încredere și imprecizie ce țin de profunzimea și detaliile cursului/modulului, dar pe care studentul poate să le corecteze prin răspunsuri la întrebări suplimentare. Studentul a însușit 71 – 80% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de cursul/modulului.

4. Notele 6 și 7 sau „satisfăcător” (echivalent ECTS – D) sunt acordate pentru demonstrarea competențelor de bază dezvoltate de unitatea de curs/modul și abilitatea de aplicare a acestora în situații tipice. Răspunsul studentului este lipsit de încredere și se constată lacune considerabile în cunoașterea unității de curs/modulului. Studentul a însușit 61 – 65% și respectiv 66 – 70% din material.

5. Nota 5 sau „slab” (echivalent ECTS - E) este acordată pentru demonstrarea competențelor minime din domeniul unității de curs/modulului, punerea în aplicare a cărora întâmpină numeroase dificultăți. Studentul a însușit 51 – 60% din material.

6. Notele 3 și 4 (echivalent ECTS – FX) sunt acordate în momentul în care studentul nu demonstrează competențele minime, iar pentru a promova unitatea de curs se cere lucru suplimentar. Studentul a însușit 31 – 40% și respectiv 41 – 50% din material.

7. 84. Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător” (echivalent ECTS – F) sunt acordate studentului care a copiat sau a demonstrat o cunoaștere minimă a materiei de 0 – 30%. Pentru a promova unitatea de curs mai trebuie de lucrat încă foarte mult.